

2015 m. birželio 29 d., Vilnius

Verslo tendencijų tyrimo rezultatai ir ekonominių vertinimų rodiklis
EKONOMINIŲ VERTINIMŲ RODIKLIS 2015 M. BIRŽELIO MĖN. PADIDĖJO 2 PROCENTINIAIS PUNKTAIS

Ekonominių vertinimų rodiklis 2015 m. birželio mėn. buvo minus 3 ir, palyginti su gegužės mėn., padidėjo 2 procentiniais punktais, praneša Lietuvos statistikos departamentas. Prekybos pasitikėjimo rodiklis padidėjo 3, paslaugų sektoriaus – 7 procentiniais punktais. Pramonės pasitikėjimo rodiklis sumažėjo 1, statybos ir vartotojų – 2 procentiniais punktais.

Palyginti su 2014 m. birželio mėn., ekonominių vertinimų rodiklis padidėjo 1 procentiniu punktu. Vartotojų pasitikėjimo rodiklis padidėjo 4, paslaugų sektoriaus – 6 procentiniais punktais. Pramonės pasitikėjimo rodiklis sumažėjo 4, statybos – 10, prekybos – 2 procentiniais punktais.

Ekonominių vertinimų rodiklis ir jo sudėtinės dalys

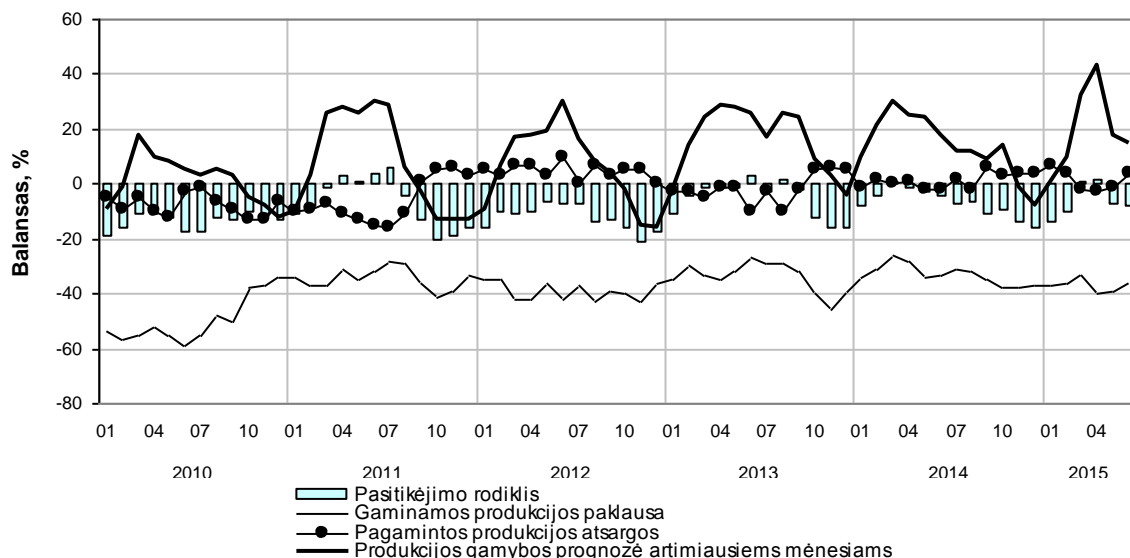
	2014								2015					
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Ekonominių vertinimų rodiklis*	-3	-4	-8	-7	-11	-7	-7	-14	-12	-8	-3	-2	-5	-3
Pramonės pasitikėjimo rodiklis	-3	-4	-7	-6	-11	-9	-14	-16	-14	-10	1	2	-7	-8
Statybos pasitikėjimo rodiklis	-2	-3	-10	-11	-13	-18	-30	-31	-27	-20	-17	-15	-11	-13
Prekybos pasitikėjimo rodiklis	10	9	5	12	4	0	-2	-7	-7	-6	-4	-5	4	7
Paslaugų pasitikėjimo rodiklis*	0	-1	-7	-3	-7	4	13	-9	-10	-3	-6	-3	-2	5
Vartotojų pasitikėjimo rodiklis	-12	-11	-14	-20	-20	-18	-17	-16	-9	-8	-2	-5	-5	-7

* Nuo 2015 m. sausio mėn. paslaugų pasitikėjimo rodiklis skaičiuojamas pagal bendrą suderintą ES verslo tendencijų metodiką: pasitikėjimo rodiklio sudėtinė dalis „verslo padėties vertinimas“ pakeistas „verslo padėties pasikeitimu“. Dėl šio pasikeitimo perskaičiuotas ekonominių vertinimų rodiklis ir ankstesnių metų duomenys.

Pramonės įmonių vadovų apklausos rezultatai parodė, kad birželio mėn., palyginti su gegužės mėn., verslo tendencijos pramonėje mažai keitėsi. Birželio mėn. pramonės produkcijos gamybos tendencija išliko panaši kaip ir praėjusį mėnesį: 31 proc. respondentų teigė, kad produkcijos gamyba padidėjo, 18 proc. – kad sumažėjo (prieš mėnesį – atitinkamai 28 ir 15 proc.). Gaminamos produkcijos paklausa, palyginti su praėjusiu mėnesiu, šiek tiek sumažėjo: paklausos sumažėjimą birželio mėn. nurodė 20 proc. apklaustų įmonių vadovų, padidėjimą – 19 proc. (prieš mėnesį – atitinkamai 19 ir 25 proc.).

Produkcijos gamybos augimo prognozės buvo panašios kaip ir praėjusį mėnesį. Per artimiausius mėnesius produkcijos gamybą žada didinti 34 proc. apklaustų įmonių vadovų, mažinti – 19 proc. (prieš mėnesį – atitinkamai 35 ir 17 proc.). Tačiau gaminių eksporto augimo prognozės, palyginti su praėjusiu mėnesiu, prastesnės: 25 proc. įmonių vadovų prognozuoja eksporto augimą, 17 proc. – mažėjimą (prieš mėnesį – atitinkamai 27 ir 12 proc.). Dauguma (80 proc.) apklaustų įmonių vadovų darbuotojų skaičiaus keisti neketino, 14 proc. – žadėjo didinti.

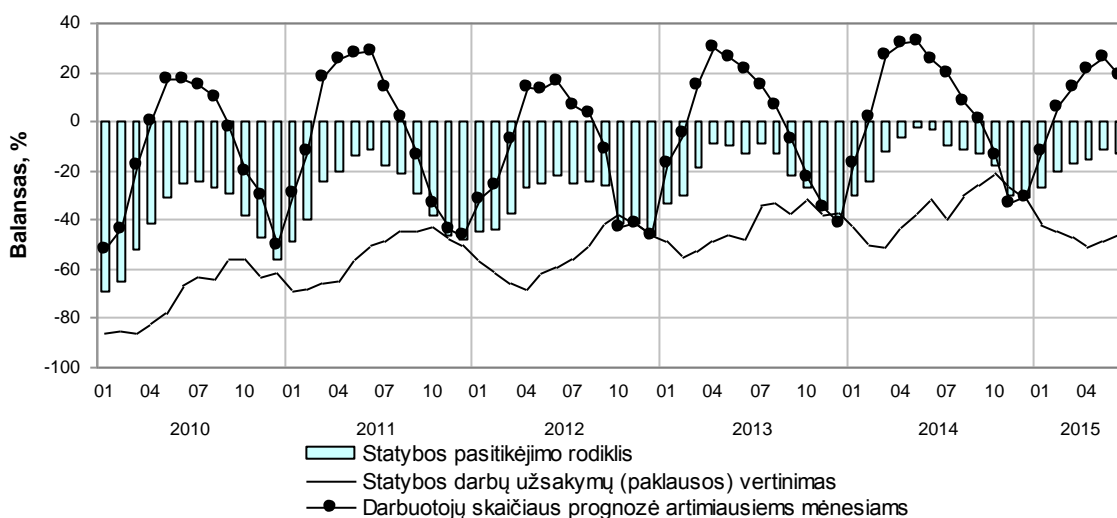
1 pav. Pramonės pasitikėjimo rodiklis ir jo sudėtinės dalys

Birželio mėn. **statybos** sektoriaus pasitikėjimo rodiklis 10 proc. punktų prastesnis nei prieš metus. Šiam nuosmukiui įtaką turėjo pesimistiškesnė nei prieš metus darbuotojų skaičiaus prognozė. Didinti darbuotojų skaičių žadėjo 26 proc. apklaustų įmonių vadovų, mažinti – 7 proc. (prieš metus atitinkamai 32 ir 7 proc.). Tačiau statybos darbų užsakymų prognozė šiek tiek optimistiškesnė nei praėjusiais metais tuo pačiu laikotarpiu. Statybos darbų užsakymų didėjimo tikėjosi 32 proc. apklaustų įmonių vadovų, o 4 proc. prognozavo, kad užsakymų mažės (prieš metus – atitinkamai 31 ir 7 proc.). Dauguma (75 proc.) respondentų prognozavo, kad statybos darbų kainos nesikeis, 21 proc. – kad didės.

Statybos darbų apimtis, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo: 41 proc. apklaustų įmonių vadovų sakė, kad statybos darbų padaugėjo, 11 proc. nurodė, kad sumažėjo (prieš metus – atitinkamai 39 ir 15 proc.). Tačiau šių metų birželio mėn., palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, 12 procentinių punktų daugiau įmonių vadovų blogai vertino statybos darbų paklausą, o 54 proc. apklaustųjų ją vertino kaip pakankamą.

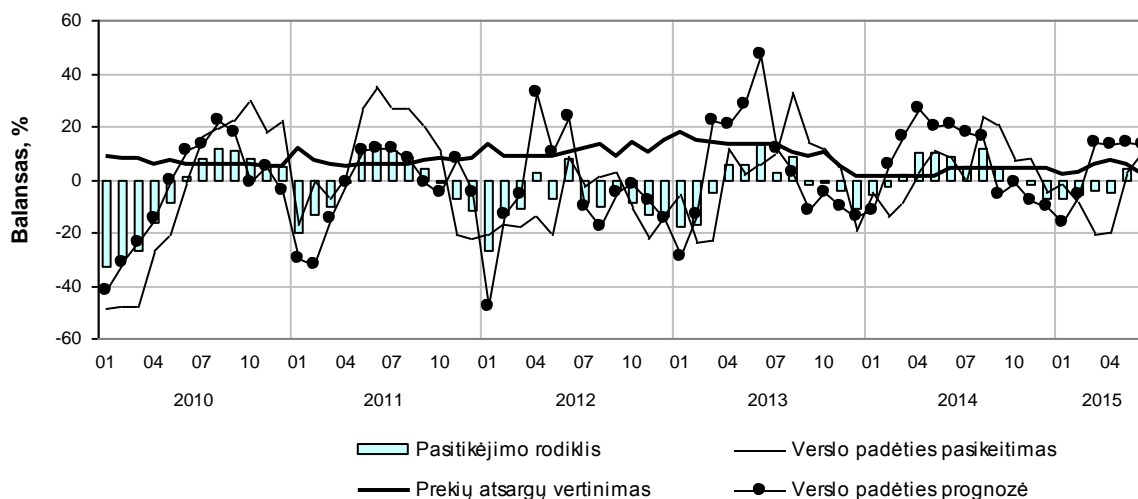
2 pav. Statybos pasitikėjimo rodiklis ir jo sudėtinės dalys

Mažmeninės prekybos* įmonių vadovų apklausa parodė, kad birželio mėn., palyginti su gegužės mėn., verslo tendencijos pagerėjo. Sumažėjo prekybos įmonių, teigiančių, kad jų verslo padėtis per praėjusius mėnesius blogėjo: pablogėjimą nurodė tik 6 proc., pagerėjimą – 16 proc. (prieš mėnesį – atitinkamai 13 ir 16 proc.).

Optimistiška prekybos verslo prognozė ir artimiausiems mėnesiams – birželio mėn. 17 proc. prekybos įmonių vadovų manė, kad jų įmonės verslo padėtis gerės, 4 proc. – kad blogės (gegužės mėn. – atitinkamai 18 ir 4 proc.). Trečdalis (33 proc.) apklaustų įmonių planavo įsigyti daugiau prekių, skirtų parduoti, mažiau – 15 proc. Dalis didžiųjų prekybos tinklų ketino priimti naujų darbuotojų, bet dauguma (63 proc.) įmonių vadovų darbuotojų skaičiaus keisti neplanavo. Kainų didėjimą mažmeninėje prekyboje prognozavo tik 4 proc. įmonių, mažėjimą – 19 proc., o 77 proc. teigė, kad jos nesikeis.

3 pav. Mažmeninės prekybos pasitikėjimo rodiklis ir jo sudėtinės dalys

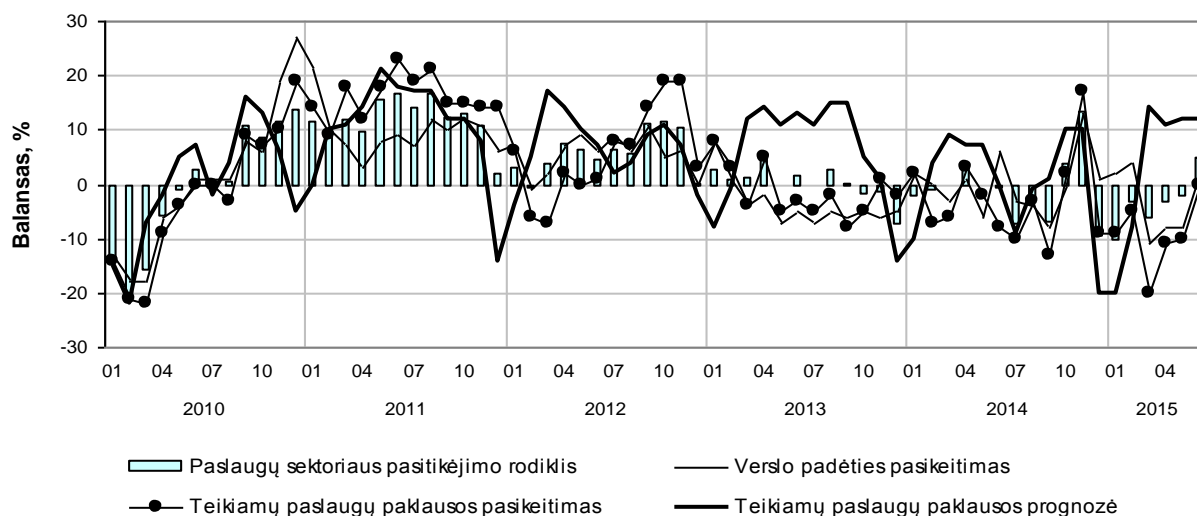
* Įskaitomas variklinių transporto priemonių pardavimas, variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas, variklinių transporto priemonių atsarginių dalių ir pagalbinių reikmenų pardavimas, motociklų ir jų atsarginių dalių bei pagalbinių reikmenų pardavimas, techninė priežiūra ir remontas.

Paslaugų sektoriaus įmonių vadovų apklausos rezultatai parodė, kad birželio mėn., palyginti su gegužės mėn., verslo tendencijos paslaugų sektoriuje pagerėjo. Tam įtakos turėjo padidėjusi teikiamų paslaugų paklausa bei pagerėjusi įmonių verslo padėtis.

Birželio mėn. 10 proc. įmonių vadovų teigė, kad jų įmonės verslo padėtis pagerėjo, 8 proc. – kad pablogėjo, o 82 proc. nurodė, kad ji nepasikeitė (gegužės mėn. – atitinkamai 7, 15 ir 78 proc.). Per pastaruosius mėnesius padidėjo ir teikiamų paslaugų paklausa: birželio mėn. 17 proc. respondentų nurodė, kad paslaugų paklausa padidėjo, ir tiek pat – kad sumažėjo (gegužės mėn. – atitinkamai 10 ir 20 proc.). Nebe taip sparčiai mažėjo ir darbuotojų skaičius: 17 proc. respondentų atsakė, kad darbuotojų skaičius didėjo, 22 proc. – kad mažėjo (gegužės mėn. – atitinkamai 16 ir 25 proc.).

Panašiai kaip ir praėjusį mėnesį, beveik du trečdaliai (64 proc.) apklaustų įmonių vadovų manė, kad teikiamų paslaugų paklausa artimiausiu metu nepasikeis, 24 proc. prognozavo jos didėjimą, 12 proc. – mažėjimą. Artimiausiais mėnesiais 14 proc. apklaustų paslaugų sektoriaus įmonių vadovų planavo priimti naujų darbuotojų, bet dauguma (80 proc.), darbuotojų skaičiaus keisti neketino. Dauguma (87 proc.) respondentų prognozavo, kad teikiamų paslaugų kainos nesikeis.

4 pav. Paslaugų sektoriaus pasitikėjimo rodiklis ir jo sudėtinės dalys

Sąvokos

Balansas – rodiklis, skaičiuojamas kaip teigiamų ir neigiamų atsakymų į anketoje pateiktus klausimus skirtumas.

Ekonominių vertinimų rodiklis yra penkių sudėtinių dalių – vartotojų, pramonės, statybos, prekybos ir paslaugų sektorių pasitikėjimo rodiklių – aritmetinis svertinis vidurkis (svoriai sudaro atitinkamai 20, 40, 5, 5, 30 proc.).

Paslaugų sektoriaus pasitikėjimo rodiklis – verslo padėties pasikeitimo, teikiamų paslaugų paklausos pasikeitimo ir jos prognozės balansų paprastasis aritmetinis vidurkis.

Pramonės pasitikėjimo rodiklis – produkcijos paklausos vertinimo, gamybos prognozės ir atsargų lygio vertinimo (su priešingu ženklu) balansų paprastasis aritmetinis vidurkis.

Prekybos pasitikėjimo rodiklis – verslo padėties pasikeitimo, verslo padėties prognozės ir prekių atsargų lygio vertinimo (su priešingu ženklu) balansų paprastasis aritmetinis vidurkis.

Statybos pasitikėjimo rodiklis – statybos darbų paklausos vertinimo ir darbuotojų skaičiaus prognozės balansų paprastasis aritmetinis vidurkis.

Vartotojų pasitikėjimo rodiklis – teigiamų ir neigiamų atsakymų į 4 klausimus (apie namų ūkio finansinės padėties, šalies ekonominės padėties, nedarbo lygio kitimą (su priešingu ženklu) ir tikimybę sutaupyti per artimiausius 12 mėnesių) balansų paprastasis aritmetinis vidurkis.

Kiti verslo tendencijų tyrimo rezultatai ir ekonominių vertinimų rodiklis bus skelbiami 2015 m. liepos 31 d.

Daugiau informacijos rasite [Rodiklių duomenų bazėje](#).

Kontaktinė informacija:

Pasiteirauti: Jurgita Lavroviene
Įmonių statistikos vyriausioji specialistė
Tel. (8 5) 236 4932
El. p. jurgita.lavroviene@stat.gov.lt
osp.stat.gov.lt

© Lietuvos statistikos departamentas

Naudojant Lietuvos statistikos departamento duomenis, būtina nurodyti šaltinį.